

NÁVRH
STÁTNÍHO ZÁVĚREČNÉHO ÚČTU
ČESKÉ REPUBLIKY
ZA ROK 2007

D.

**Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv
a státních záruk**

- I. Základní tendence vývoje státních finančních aktiv a pasiv
- II. Stav a vývoj státních finančních aktiv
- III. Přehled o stavu a vývoji státních záruk
- IV. Tabulkové přílohy

O b s a h

	Strana
I. Základní tendence vývoje státních finančních aktiv a pasiv	2
II. Stav a vývoj státních finančních aktiv	4
1. Operace na bankovních depozitních účtech SFA	4
2. Státní zahraniční pohledávky	8
3. Majetkové účasti státu u mezinárodních a tuzemských společností	12
4. Státní půjčky, návratné finanční výpomoci a jiné tuzemské pohledávky státu	13
III. Přehled o stavu a vývoji státních záruk	16
1. Standardní státní záruky	16
2. Nestandardní státní záruky	19
3. Ručení státu ze zákona	20
IV. Tabulkové přílohy	22

I. Základní tendence vývoje státních finančních aktiv a pasiv

Vývoj státních finančních aktiv a pasiv vymezených od 1.1.2001 novými rozpočtovými pravidly, tj. § 36 zákona č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, charakterizují za rok 2007 následující údaje:

Tabulka č.1 v mld. Kč v %

	S t a v k		Změna za rok 2007	Struktura k	
	1.1.2007	31.12.2007		1.1.2007	31.12.2007
1. Prostředky státu na depozitních bankovních účtech SFA	20,7	19,3	-1,4	21,5	18,8
2. Pohledávky státu vůči zahraničí vč. pohledávek z deblokací	25,8	23,0	-2,8	26,9	22,5
3. Pohledávky státu vůči tuzemsku ve správě MF	29,0	27,6	-1,4	30,2	26,9
4. Majetkové účasti státu vůči zahraničí a tuzemsku ve správě MF	11,3	11,1	-0,2	11,8	10,8
5. Cenné papíry a ostatní finanční aktiva	9,2	21,5	+12,3	9,6	21,0
Státní finanční aktiva celkem	96,0	102,5	+6,5	100,0	100,0
1. Přímé tuzemské závazky z přijaté krátkodobé bankovní půjčky	2,4	-	-2,4	0,3	-
2. Závazky z emise tuzemských státních dluhopisů	678,5	769,4	+90,9	84,5	86,2
3. Přímé zahraniční závazky z dlouhodobých úvěrů přijatých od EIB	36,7	38,8	+2,1	4,6	4,3
4. Nepřímé závazky státu v cizí měně	84,9	84,2	-0,7	10,6	9,5
z toho: ze zahraničních emisí státních dluhopisů	84,1	83,7	-0,4	10,5	9,4
Státní finanční pasiva celkem	802,5	892,4	+89,9	100,0	100,0
Saldo státních finančních aktiv a pasiv	-706,5	-789,9	-83,4		
v tom : pozice vůči bankovní soustavě	-324,3	-351,1	-26,8		
pozice vůči ostatním subjektům v tuzemsku	-196,4	-224,0	-27,6		
pozice vůči zahraničí	-185,8	-214,8	-29,0		

Pokračovala dlouhodobá tendence meziročního růstu pasivního salda bilance státních finančních aktiv a pasiv, zastavil se však předchozí trend jeho zrychlování (v roce 2006 o 131,5 mld. Kč, v roce 2007 o 83,4 mld. Kč), a to při růstu stavu státních finančních aktiv o 6,5 mld. Kč a současném zvýšení stavu státních finančních pasiv, tj. státního dluhu o téměř 89,9 mld. Kč. Výrazně se projevil nárůst zadluženosti z titulu emitovaných státních dluhopisů, a to zejména ve vztahu k tuzemským bankovním i nebankovním subjektům s celkovým přírůstkem 63,6 mld. Kč. Držba státních dluhopisů u zahraničních subjektů vzrostla ve stejném období o 24,4 mld. Kč. Nárůst přímých závazků státu z dlouhodobých úvěrů od Evropské investiční banky celkem o více než 2 mld. Kč byl v roce 2007 ovlivněn nejen čerpáním dalších úvěrových tranší, ale i zahájením splácení jistiny u dvou z těchto úvěrů.

Na straně aktiv byl patrný pokles stavu prakticky u všech sledovaných položek s výjimkou tuzemských cenných papírů držných ministerstvem financí z finančního investování prostředků uložených na Jaderném účtu (nárůst o 1,5 mld. Kč) a na účtu Řízení likvidity státní pokladny (nárůst o 8,3 mld. Kč). Rezerva peněžních prostředků uložených na bankovním účtu u jiných peněžních ústavů jako zdroj pro vyloučení rizik z řízení státního dluhu dosáhla ke 31.12.2007 hodnoty 2,4 mld. Kč. Snížení stavu zahraničních pohledávek státu o téměř 2,8 mld. Kč bylo výsledkem nejen realizovaných

splátek v úhrnné výši 145 mil. Kč, ale i pokračujících deblokací vládních a převzatých pohledávek, kdy do státního rozpočtu bylo inkasováno celkem 106 mil. Kč a objemově významných odpisů státních pohledávek v rozsahu přesahujícím 0,3 mld Kč. Celkový pokles stavu uvedených zahraničních pohledávek byl dále prohlouben vyúčtováním debetních kursových rozdílů v rozsahu 2,4 mld. Kč v důsledku posílení směnného kursu české koruny vůči USD. Úhrnné snížení stavu peněžních prostředků státu uložených na depozitních účtech státních finančních aktiv o více než 1,3 mld. Kč bylo ovlivněno v maximální míře uvolňováním účelových prostředků z úvěrů přijatých od Evropské investiční banky, výraznější dopad na pokles stavu bankovních účtů mělo i postupné uvolňování prostředků z povodňového účtu na odstraňování následků povodní a realizaci protipovodňových opatření.

Dlužnická pozice státu vykazovaná v rámci bilance státních finančních aktiv a pasiv vůči tuzemské bankovní soustavě se dále prohloubila o 29,2 mld. Kč. Na straně finančních pasiv byla tato skutečnost ovlivněna výrazným absolutním nárůstem bankovní držby státních dluhopisů (o téměř 36 mld Kč), k němuž v roce 2007 došlo i při pokračujícím poklesu podílu bankovního sektoru na této držbě (ze 45,3% na 44,8%). Na straně finančních aktiv se vedle zmíněného poklesu prostředků na depozitních bankovních účtech SFA o téměř 1,4 mld. Kč na výše uvedeném saldu projevil rovněž vliv nárůstu tuzemských cenných papírů v držbě státu o cca 9,9 mld. Kč, který se konkrétně týkal hlavně držby pokladničních poukázek ČNB, do jejichž nákupu byla finančně investována značná část volných prostředků souhrnného účtu státní pokladny.

Hlavní příčinou nárůstu dlužnického salda ve vztahu státu k tuzemským nebankovním subjektům o 27,6 mld. Kč bylo na straně finančních pasiv zvýšení držby státních dluhopisů u těchto subjektů o 27,7 mld. Kč, což se týkalo hlavně pojišťovacích společností a penzijních fondů. Na straně státních finančních aktiv byl uvedený nárůst dlužnického salda vůči nebankovnímu domácímu sektoru v menší míře ovlivněn poklesem tuzemských pohledávek státu, a to především pohledávek z realizovaných státních záruk o 1,1 mld. Kč. Zmíněný pokles souvisel zejména s řešením finanční situace Fakultní nemocnice Motol a Všeobecné fakultní nemocnice Praha formou prominutí jejich závazků vůči státu, obdobně jako v předchozím roce byla prominuta rovněž část závazků státní organizaci Správa železniční dopravní cesty.

Stav státního dluhu, zohledňující především fakt dluhového pokrytí převažující části vykázaného schodku státního rozpočtu (66,4 mld. Kč), ale i zajištění mimorozpočtových úhrad ztrát České konsolidační agentury (cca 13,3 mld. Kč), se za rok 2007 zvýšil z 802,5 mld. Kč na 892,3 mld. Kč, tj. o 89,8 mld. Kč, resp. o 11,2 %, což proti předchozímu roku znamená poměrné snížení tempa růstu o 4,9 procentního bodu. Podíl státního dluhu na hrubém domácím produktu se dále zvýšil, a to proti roku

2006 z 24,8 % na 25,1 %, přičemž tržní hodnota státního dluhu dosáhla na konci roku 2007 úrovně 899,5 mld. Kč. V roce 2007 rostly obě hlavní složky státního dluhu, přičemž podstatně výraznější nárůst se týkal téměř plně sekuritizovaného vnitřního státního dluhu, jehož hodnota se zvýšila o 88,5 mld. Kč, tj. o 13 %. Zahraniční státní dluh dosáhl absolutního přírůstku 1,4 mld. Kč, což představuje zvýšení o 1,2 %. Jeho podíl na celkovém státním dluhu se tak v průběhu roku 2007 snížil z 15,2 % na 13,8 %, přičemž u této složky státního dluhu poklesl dluhopisový podíl ze 69,2% na 68%.

II. Stav a vývoj státních finančních aktiv

1. Operace na bankovních depozitních účtech SFA

Vývoj státních finančních aktiv ve formě **peněžních prostředků uložených na depozitních účtech** u České národní banky lze v roce 2007 charakterizovat takto:

- Prostředky na bankovních depozitních účtech SFA měly téměř výhradně charakter korunových netermínovaných vkladů. Stav těchto korunových depozit, které tvoří jednu ze základních složek souhrnného účtu státní pokladny, dosáhl na konci roku 2007 úrovně 19,3 mld. Kč, což představuje prakticky 100 % celkového stavu bankovních depozit SFA. Z cizoměnových depozitních účtů SFA byl aktivován pouze účet pro kauce uchazečů o deblokace se zůstatkem cca 56 tis. USD (tj. cca 1 mil. Kč).
- Všechny příjmové, výdajové a částečně i financující operace probíhající na korunových depozitních účtech SFA se od roku 2001 staly součástí operací státního rozpočtu, a to převážně nově zřízené rozpočtové kapitoly Operace státních finančních aktiv (OSFA), zčásti též rozpočtové kapitoly Státní dluh (finančně technické transfery na umořovacím účtu k úhradě diskontovaných debetních úroků z emisí SPP a SDD) a rozpočtové kapitoly VPS (příjmy z prémie při emisích SDD). Do financování schodku státního rozpočtu se tak vedle prostředků z emisí státních dluhopisů zapojily i prostředky na depozitních účtech SFA, resp. použití těchto prostředků z minulých let.
- Financování salda příjmů a výdajů rozpočtové kapitoly OSFA je od roku 2004 důsledně zajištěno z depozit SFA, které kromě toho kryjí též značnou část výdajů transferovaných z kapitoly OSFA do jiných rozpočtových kapitol, jejichž rozsah v roce 2007 činil cca 5,1 mld. Kč. Od konce roku 2002 je krytí těchto transferovaných výdajů zčásti zajišťováno i z prostředků přijatých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí, konkrétně z čerpaných infrastrukturálních půjček od EIB, kde příslušné úvěrové prostředky směřované na účelové depozitní účty SFA kryjí výdaje příslušných rozpočtových kapitol (MD a jiných). V roce 2007 byly rozpočtové transfery těchto infrastrukturálních

výdajů uskutečněny v rozsahu téměř 4,4 mld. Kč a úvěrovými zdroji ze zahraničí pokryty v rozsahu 3,8 mld. Kč.

- Na umořovacím účtu SFA probíhají od roku 2005 mimorozpočtové úhrady části ztrát České konsolidační agentury vzniklých přebíráním nebonitních aktiv v minulých letech. Systém těchto mimorozpočtových úhrad ztrát ČKA, jejichž finanční krytí je zajištěno z emisí státních dluhopisů, byl zaveden na základě zákona č. 482/2004 Sb., o úpravě rozpočtových pravidel (tj. konkrétně § 45 odst.6) a příslušného zákona o státním dluhopisovém programu č.5/2005 Sb. Za rok 2007 dosáhl úhrnný rozsah těchto mimorozpočtových úhrad téměř 13,3 mld. Kč.
- Obdobně jako v předchozích letech nebyly ani v roce 2007 prostředky depozitních účtů SFA zapojeny k finančnímu krytí poskytnutých státních půjček, neboť čerpání nových státních půjček nebylo rozpočtováno v kapitole OSFA. Ve prospěch depozitních účtů SFA byly realizovány pouze splátky směnečné pohledávky státu vůči Škodaexportu v rozsahu 76,4 mil. Kč a závazku z realizované státní záruky v celkové výši 8,6 mil. Kč, které Mitas, a.s. uhradila na základě uzavřené dohody o narovnání. V celkové výši 3,2 mil. Kč provedla a.s. Strojimport úhradu části státních pohledávek z titulu záloh poskytnutých v roce 1991 organizacím zahraničního obchodu v souvislosti s uvalením hospodářského embarga na Irák.
- Finanční investování dočasně volných prostředků na depozitních účtech SFA se v roce 2007 přímo týkalo jen jaderného účtu zřízeného podle atomového zákona č.18/1997 Sb. Rozsah tohoto krátkodobého a zčásti i střednědobého finančního investování prostředků uvedeného účtu SFA dosáhl za rok 2007 částky 13,2 mld. Kč, přičemž stav držených cenných papírů z titulu tohoto finančního investování přesáhl na konci uvedeného roku úroveň 10 mld. Kč.

Podrobnější **přehled o příjmových a výdajových operacích** realizovaných v roce 2007 **na depozitních bankovních účtech SFA** v porovnání se schváleným rozpočtem a skutečností za rok 2006 je uveden v přílohové části tohoto sešitu v tabulce č.2. Komentář k příjmovým a výdajovým operacím kapitoly OSFA, jakož i k uvolňování účelově určených prostředků SFA na krytí výdajů transferovaných do jiných rozpočtových kapitol je uveden v příslušném kapitolním sešitu státního závěrečného účtu. Shrnující pohled na příjmové a výdajové operace korunových depozitních účtů SFA doplněný kvantifikací financování jejich schodkového salda podává následující tabulka:

Tabulka č. 2

v mil.Kč

	Skutečnost za rok 2006	Schválený rozpočet 2007	Skutečnost za rok 2007	Plnění rozpočtu v %	Index 2007/2006
A. Příjmy z operací na účtech SFA celkem	34 407,2	5 774,0	23 796,8	412,1	69,2
v tom: příjmové operace kapitoly OSFA	18 090,7	2 589,3	3 079,6	118,9	17,0
ostatní příjmové operace SFA	16 316,5	3 184,7	20 717,2	650,5	127,0
B. Výdaje z operací na účtech SFA celkem	56 201,9	25 495,4	40 048,8	157,1	71,3
v tom: výdajové operace kapitoly OSFA	2 985,2	1 462,0	1 010,8	69,1	33,9
transfery z OSFA do jiných rozpočtových kapitol	16 996,3	7 648,7	5 097,0	66,6	30,0
ostatní výdajové operace SFA	36 220,4	16 384,7	33 941,0	207,2	93,7
Saldo příjmů a výdajů z operací SFA celkem (- schodkové)	-21 794,7	-19 721,4	-16 252,0	82,4	74,6
z toho: za kapitolu OSFA vč. transferů	-1 890,8	-6 521,4	-3 028,2	46,4	160,2
Financování salda příjmů a výdajů operací SFA	21 794,7	19 721,4	16 252,0	82,4	74,6
v tom: z depozit SFA z minulých let	-5 177,8	165,9	-800,9	x	15,5
z přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	6 972,5	6 355,5	3 798,2	59,8	54,5
z emisí státních dluhopisů	20 000,0	13 200,0	13 254,7	100,4	66,3

Pro srovnatelnost jsou i v roce 2006 přijaté a vyplacené AUV vedeny v ostatních příjmových a výdajových operacích SFA

U operací za kapitolu OSFA vč. transferů došlo v roce 2007 oproti skutečnosti za rok 2006 ke zvýšení schodkového salda příjmů a výdajů, a to na hodnotu cca 3 mld. Kč. Přitom proti schválenému rozpočtu na rok 2007 bylo dosažené výsledné saldo nižší o téměř 3,5 mld. Kč. Tato skutečnost byla ovlivněna výrazně nižšími výdaji, realizovanými především u transferů z kapitoly OSFA do jiných rozpočtových kapitol, což se týkalo zejména výdajů na infrastrukturální projekty financované z úvěrů od EIB. Naproti tomu přímé výdajové operace byly vesměs realizovány v sumách, které se v zásadě neodchylovaly od částek rozpočtovaných v kapitole OSFA. Jednalo se především o úhradu částky 842 mil. Kč ve prospěch a.s. ČEZ za nákup akcií a.s. ČEPS realizovanou podle vládního usnesení č. 748/2004, dále o výdaje na financování Správy úložišť radioaktivních odpadů (celkem 93 mil. Kč) a opatření související s realizací reformy veřejné správy a posílením infrastruktury ÚSC (celkem 73 mil. Kč).

Příjmové operace kapitoly OSFA vykázaly v roce 2007 nárůst oproti schválenému rozpočtu o téměř 0,5 mld. Kč, což představuje plnění na téměř 119%. Na celkových příjmech se významnou měrou podílely především tyto položky:

- Odvody od původců radioaktivních odpadů v částce 1,3 mld Kč;
- Příjmy z úroků a realizace finančního majetku, které zahrnovaly inkasované dividendy (0,8 mld Kč) a úrokové výnosy z investování na jaderném účtu (0,3 mld Kč);
- Transfery části výnosů z prodeje privatizovaného majetku ve výši téměř 0,5 mld Kč, určené k úhradě části splátky za odkup akcií ČEPS, a.s. od společnosti ČEZ, a.s.

Výsledné schodkové saldo za rozpočtovou kapitolu OSFA vyčíslené (vč. dodatečně až počátkem roku 2008 profinancovaných zpětných transferů do kapitoly OSFA v částce 545 mil. Kč) na cca 3 028 mil. Kč bylo v roce 2007 finančně

pokryto z úvěrových zdrojů ze zahraničí, tj. z čerpaných úvěrových tranší od EIB ve výši 3 798 mil. Kč. Toto převýšení úvěrového krytí výše uvedeného schodkového salda fakticky vedlo k zápornému financování z prostředků depozitních účtů SFA v rozsahu 225 mil. Kč a projevílo se nárůstem stavu prostředků na příslušných depozitech SFA.

Pokud jde o ostatní příjmové a výdajové operace SFA, realizované převážně na umořovacím účtu, bylo dosažené schodkové saldo z těchto operací ve výši cca 13,2 mld. Kč ovlivněno v převážné míře realizovanými mimorozpočtovými úhradami ztrát ČKA z minulých let, uskutečněnými za rok 2007 v rozsahu 13,2 mld. Kč a finančně krytými z výnosů domácích emisí SDD.

Podrobnější přehled o peněžních prostředcích a operacích na korunových depozitních účtech SFA v roce 2007 v členění podle hlavních bloků i jednotlivých těchto účtů SFA je v přílohové části tohoto sešitu uveden v tabulce č.3. **Finančující operace** z uvedené tabulky týkající se zejména umořovacího účtu shrnuje v porovnání se schváleným rozpočtem a skutečností za rok 2006 následující tabulka:

Tabulka č. 3

v mil.Kč

Finančující operace na depozitních účtech SFA	Skutečnost za rok 2006	Schválený rozpočet 2007	Skutečnost za rok 2007
1. Saldo revolvingových a jiných emisí SPP na umořovacím účtu	-4 681,0	-25 000,0	-7 400,0
2. Výnosy z tuzemských emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	159 431,6	169 447,6	151 241,8
3. Výnosy ze zahraničních emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	6 248,0		0,0
4. Splátky jistiny střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	-58 000,0	-42 982,7	-52 982,3
5. Převod výnosů z emisí státních dluhopisů na finančující účet státní pokladny	-83 506,0	-86 521,8	-77 203,6
6. Uložení prostředků dluhopisového překrytí schodku státního rozpočtu	1 269,7		1 285,1
7. Výnosy z čerpání přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	6 972,5	6 355,5	3 798,2
8. Splátky jistiny přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí		-1 743,1	-1 759,7
9. Změna stavu krátkodobých prostředků na depozitních účtech SFA	-4 506,3	165,9	811,0
10. Saldo operací finančního investování (převaha nákupu cenných papírů)	-1 433,8		-1 538,5
Celkové saldo finančujících operací na depozitních účtech SFA	21 794,7	19 721,4	16 252,0

Ve finančujících operacích objemově převažují operace se státními dluhopisy, což souvisí zejména s dluhopisovým financováním výsledného schodku státního rozpočtu. Výsledný rozpočtový schodek za rok 2007 vykázaný ve výši cca 66,4 mld. Kč byl pokryt prostředky z emisí státních dluhopisů v rozsahu 77,6 mld. Kč (z toho 85 mld. Kč z tuzemských emisí SDD při současném snížení krytí z emisí SPP o 7,4 mld. Kč). Prostředky z emisí dluhopisů se podílely i na překrytí výsledného rozpočtového schodku, které bylo na konci roku 2007 vykázáno ve výši cca 1,3 mld. Kč. Navíc, jak uvedeno výše, byly prostředky z emisí státních dluhopisů (konkrétně z tuzemských emisí SDD) v rozsahu cca 13,3 mld. Kč použity k pokrytí mimorozpočtových úhrad ztrát ČKA.

Rozsáhlé **finanční investování** dočasně volných peněžních prostředků státní pokladny probíhalo v roce 2007 na účtu Řízení likvidity státní pokladny. V průběhu roku byly realizovány zejména krátkodobé finanční investice do pokladničních poukázek ČNB v rozsahu cca 3,6 bil. Kč s celkovým výnosem 2 879 mil. Kč, přičemž současně došlo k výraznému nárůstu držby cenných papírů z titulu tohoto finančního investování z 0,2 mld Kč na 8,5 mld Kč ke 31.12.2007.

Na jaderném účtu SFA byly za rok 2007 proinvestovány prostředky v objemu 13 166,9 mil. Kč, a to 5 215,7 mil. Kč do pokladničních poukázek ČNB v nominální hodnotě 5 265 mil. Kč, dále 5 886,9 mil. Kč do státních pokladničních poukázek (SPP) v nominální hodnotě 5 997 mil. Kč a konečně 2 064,3 mil. Kč do státních dlouhodobých a střednědobých dluhopisů v nominální hodnotě 2 100 mil. Kč. Hrubý výnos z tohoto finančního investování včetně narostlého úroku, dosažený v uvedeném období pro jaderný účet, činil 316,6 mil. Kč.

2. Státní zahraniční pohledávky

Podíl státních zahraničních pohledávek na celkovém stavu státních finančních aktiv se v roce 2007 snížil z 26,9 na 23,0 %. Přitom se jednalo i o absolutní snížení stavu těchto pohledávek, a to o cca 2,8 mld Kč, což představovalo jejich relativní snížení o 10,8 %. Co se týče struktury jednotlivých bloků těchto pohledávek nedošlo však k žádné výrazné změně.

Základní změny ve stavech i struktuře jednotlivých bloků státních zahraničních pohledávek za rok 2007 charakterizuje následující tabulka:

Tabulka č. 4

v mil. Kč

	Státní zahraniční pohledávky celkem	v tom :					
		vůči zahraničí				vůči tuzemsku	
		vládní pohledávky	podíl v %	převzaté zahraniční pohledávky	podíl v %	pohledávky za deblokátory	podíl v %
S t a v							
- k 1. 1.2007	25 816,2	17 217,8	66,7	7 385,0	28,6	1 213,4	4,7
- k 31.12.2007	23 028,9	15 538,4	67,5	6 638,8	28,8	851,7	3,7
Změna stavu za rok 2007	-2 787,3	-1 679,4		-746,2		-361,7	
z toho : vyúčtované debetní kursové rozdíly	-2 362,4	-1 542,0		-694,8		-125,6	

Snížení celkového stavu státních zahraničních pohledávek bylo způsobeno hlavně vyúčtováním kursovými debetními rozdíly ze změn kursů cizích měn (hlavně USD) vůči české koruně. Podíl tohoto kursového dopadu na celkovém snížení stavu těchto pohledávek činil 84,8 % , přičemž převážná část byla realizována v bloku pohledávek vůči jednotlivým státům, kde se jednalo o vliv 92,2 % a u pohledávek za deblokátory o 34,7 %.

Tabulka č. 5

v mil. Kč

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Vládní pohledávky vůči zahraničí celkem	v t o m:	
		v nekonvert. měnách	v konvert. měnách
S t a v k 1. 1. 2007	17 217,8	4 980,3	12 237,5
Vyúčtování připsaných úroků	+395,9	+95,3	+300,6
Splátky vládních úvěrů ve prospěch příjmů státního rozpočtu	-	-	-
v tom: splátky jistiny	-187,8	-3,6	-184,2
splátky úroků	-108,7	-	-108,7
čisté inkaso z deblokací	-13,6	-	-13,6
Odpis deblokovaných pohledávek ve výši disážia	-65,5	-3,6	-61,9
Zrušení pohledávek po dohodě s dlužníky	-24,3	-	-24,3
Postoupení pohledávek na deblokátory	-272,7	-68,3	-204,4
Převody a jiné změny pohledávek	-	-	-
Převody a jiné změny pohledávek	-48,5	-	-48,5
Vyúčtované rozdíly ze změn kursů	-1 542,0	-3,2	-1 538,8
Vyúčtované rozdíly z kursových konverzí	-	-	-
S t a v k 31. 12. 2007	15 538,4	5 000,5	10 537,9

U vládních pohledávek vůči zahraničí po eliminování vlivu debetních kursových rozdílů se dále jednalo o operace, které ve výsledném saldu snížily jejich stav o dalších 137,4 mil. Kč .

Splátky do státního rozpočtu realizované v částce 187,8 mil. Kč se skládaly ze splátek jistiny a úroků z Alžírska (122,3 mil. Kč), čistého inkasa z deblokace vůči Barmě (51,7 mil. Kč, při disážiu 24,3 mil. Kč), Nikaragui (10,2 mil. Kč) a Afganistanu (3,6 mil. Kč). V souladu s příslušnými mezistátními dohodami se u Nikaragui v částce 204,4 mil. Kč a Afganistanu (68,3 mil. Kč) uskutečnil rovněž odpis pohledávek.

Za účelem následné deblokace v rámci tzv. odúčtování splátek byly ve výši 48,5 mil. Kč z vládních do převzatých pohledávek převedeny pohledávky vůči Alžírsku. Navýšení pohledávek v celkové výši 0,4 mld. Kč, realizované dle příslušných smluvních dokumentů se týkalo pouze vyúčtovaných připsaných úroků.

Tabulka č. 6

v mil. Kč

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Převzaté zahraniční pohledávky státu celkem	v t o m:	
		pohledávky v nesmě- nitelných měnách	pohledávky ve volných měnách z titulu CDZ
S t a v k 1. 1. 2007	7 385,0	6 747,6	637,4
Vyúčtování připsaných úroků	+173,2	+151,8	+21,4
Snížení pohledávek ve prospěch příjmů státního rozpočtu	-49,5	-49,5	-
v tom: splácení jistiny	-22,1	-22,1	-
čisté inkaso z deblokací	-27,4	-27,4	-
Odpis deblokovaných pohledávek ve výši disážia	-22,0	-22,0	-
Zrušení pohledávek po dohodě s dlužníky	-8,6	-8,6	-
Postoupení pohledávek na deblokátory	-	-	-
Převody pohledávek	+ 48,5	+ 48,5	-
Jiné změny pohledávek	-36,5	-36,5	-
Vyúčtované rozdíly ze změn kursů	-694,8	-680,7	-14,1
Vyúčtované rozdíly z kursových konverzí	-156,5	-156,5	-
S t a v k 31. 12. 2007	6 638,8	5 994,1	644,7

U **převzatých pohledávek** se vedle výrazného snižujícího vlivu kursových rozdílů jednalo o operace, které v úhrnu rovněž znamenaly další snížení stavu, a to o cca 51,4 mil. Kč. Splátky ve prospěch rozpočtových příjmů inkasované v celkové výši 49,5 mil. Kč se týkaly splátky z Albánie (21,2 mil. Kč) a z Laosu (0,9 mil. Kč) a příjmů z dealokace pohledávky vůči Alžírsku (26,9 mil. Kč při disáziu 22,- mil. Kč) a vůči Afganistanu (0,5 mil. Kč při současném odpisu pohledávky v částce 8,6 mil. Kč).

V objemu 156,3 mil. Kč došlo ke snížení pohledávky vůči Indii z titulu změny kursu z clg. rupií na převoditelné INR (kotace clg. INR byla ukončena s nástupem volné směnitelnosti koruny). Ve výši odpovídající hodnotě 2 mil. USD se jednalo o snížení pohledávky vůči Ruské federaci, které bylo realizováno na základě mezivládní smlouvy ze dne 11.9.2006. Jednalo se o převod prostředků na zvláštní konto ministerstva zahraničních věcí ČR v Moskvě v závěru roku 2007 s určením na rekonstrukci Českého domu v Moskvě. Úhrada (36,5 mil. Kč při kursové ztrátě 0,2 mil. Kč vzniklé z použití kursu centrální banky RF) ze strany ministerstva zahraničních věcí ve prospěch státního rozpočtu (kapitola VPS) bude provedena v roce 2008.

Navýšení stavu převzatých zahraničních pohledávek státu ve výši 173,2 mil. Kč se týkalo vyúčtovaných úroků a v případě Alžírsko (nárůst o 48,5 mil. Kč) se pak jednalo o již zmíněné přeúčtování části vládních pohledávek.

Tabulka č. 7

v mil. Kč

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Pohledávky za deblokátory zahraničních pohledávek státu	v t o m:	
		za deblokátory pohledávek vůči Rusku	za deblokátory jiných zahraničních pohledávek
S t a v k 1. 1. 2007	1 213,4	912,7	300,7
Vyúčtování připsaných úroků	+13,4	+13,4	-
Postoupení pohledávek na deblokátory	-	-	-
Převod čistého inkasa z deblokace do státního rozpočtu	-13,7	-12,2	-1,5
Odpis deblokovaných pohledávek (z titulu přecenění)	-0,6	-	-0,6
Zrušení pohledávek po dohodě s dlužníky	-36,1	-36,1	-
Plnění dovozem zboží (zbožová deblokace)	-	-	-
Převody a jiné změny pohledávek	-199,1	-	-199,1
Vyúčtování rozdílů ze změn kursů	-125,6	-118,7	-6,9
S t a v k 31. 12. 2007	851,7	759,1	92,6

Převažující vliv na vývoj stavu pohledávek **převedených na deblokující společnosti** v roce 2007 mělo celkové snížení pohledávek ve výši 199,1 mil. Kč, týkající se společnosti DAK MOVA (138,9 mil. Kč) z důvodu zániku této společnosti, upuštěním od vymáhání pohledávky za společností Bohemia Impex (25,- mil. Kč) a za společností Pidico (35,2 mil. Kč) z důvodů promlčení těchto pohledávek. Tato snížení stavů byla realizována v souladu s ustanovením § 35 odst.1 písm. c), § 36 odst. 1 a § 45 odst.1 zákona, č. 219/2000 Sb. o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

Pokles ve výši 36,1 mil. Kč se týkal pohledávky za společností ALTA deblokující postoupenou pohledávku vůči Ruské federaci. Jednalo se o promítnutí odpisu z titulu navyšujícího koeficientu v souladu s dodatkem k mezivládní Dohodě a s Dodatkem č. 3 ke Smlouvě o postoupení pohledávky za úplatou mezi MF a a.s. ALTA uzavřeném s touto společností začátkem roku 2007. V Dodatku č. 3 byly zároveň dohodnuty úroky z dlužné částky (v měně USD), které za rok 2007 činily 13,4 mil. Kč. Jejich úhrada byla v plné výši splacena a to v částce 12,2 mil. Kč (v objemu 1,2 mil. Kč se jednalo o promítnutí debetních kursových rozdílů).

Splátka 1,5 mil. Kč byla splacena společností Lanatex (deblokace pohledávky vůči Indii) při současném odpisu části této pohledávky ve výši 0,6 mil. Kč.

3. Majetkové účasti u mezinárodních a tuzemských společností

Součástí státních finančních aktiv definovaných zákonem č.218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech jsou pouze majetkové účasti státu s nimiž není oprávněn hospodařit některý správce kapitoly. Celkový stav těchto majetkových účastí státu vykázal za rok 2007 pokles ve výši cca 249 mil. Kč, jejich podíl v úhrnu SFA se snížil z 11,3 % na 11,1 %. Tyto změny měly převahu u tuzemských majetkových účastí, ke změnám však došlo i v **majetkových účastech České republiky u mezinárodních bank.**

Tabulka č.8

v mil. Kč

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Stav k 1.1.2007	Navýšení účasti ČR za rok 2007	Vyúčtované kursové rozdíly a jiné *)	Stav k 31.12.2007
Účast u Mezinárodní banky hospodářské spolupráce	472,8	-	-15,0	457,8
Účast u Mezinárodní investiční banky	571,9	-	-18,2	553,7
Účast u Evropské banky pro obnovu a rozvoj	1 231,7	-	-39,2	1 192,5
Účast u Evropské investiční banky	648,9	+ 439,2	-40,9	1 047,2
Účast u Rozvojové banky Rady Evropy	33,8	-	-1,1	32,7
Účast u institucí Světové banky	2 322,9	+ 82,8	-510,4	1 897,9
v tom: korunová část *)	1 209,5	+ 82,8	-358,5	933,8
devizová část	1 113,4		-151,9	964,1
Účast ČR u mezinárodních bank celkem	5 282,0	+ 522,0	-624,8	5 181,8

poznámka : *) . ve výši 192,9 mil. Kč byla provedena valorizace z titulu převýšení korunového kapitálového vkladu ČR v IBRD v návaznosti na pokles hodnoty USD ;

. Ve výši 165,6 mil. Kč došlo u IDA ve smyslu statutu banky ke konverzi na EUR a k jejich převodu do rezervního fondu banky

Navýšení majetkových účastí českého státu u mezinárodních bank o cca 522 mil. Kč , které bylo v zásadě eliminováno vyúčtováním debetních kursových rozdílů a snížením v korunových vkladech u institucí Světové banky, se týkalo:

- Dne 15.1.2007 byla na základě usnesení vlády č. 800/2005 provedena druhá splátka v rámci Čtrnáctého doplnění zdrojů instituce Světové banky IDA (tj. Mezinárodní asociace pro rozvoj), a to ve výši 82,8 mil. Kč Úhrada tohoto navýšení byla provedena ze státního rozpočtu v rámci výdajů kapitoly VPS.
- Dne 26.3.2007 a 25.9.2007 na základě Smlouvy o přistoupení k EU (s platností od 1. května 2004) byla provedena čtvrtá a pátá splátka podílu ČR na upsaném kapitálu Evropské investiční banky. Obě tyto splátky představovaly částku 15 734 818,76 EUR, což v korunové protihodnotě představovalo cca 439,2 mil. Kč. Tyto úhrady byly provedeny rovněž ze státního rozpočtu v rámci výdajů kapitoly VPS.

Celkový stav a změny **tuzemských majetkových účastí státu**, evidovaných v rámci SFA v nominální hodnotě, odpovídající příslušnému podílu na základním kapitálu, k nimž došlo v průběhu roku 2007 charakterizuje následující přehled :

Tabulka č.9 v mil. Kč

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Stav k 1.1.2007	Změny stavu za rok 2007	Stav k 31.12.2007
- účast u Exportní garanční a pojišťovací společnosti,a.s.	520,0	-	520,0
- účast České exportní banky,a.s.	852,0	-150,0	702,0
- účast Českomoravské záruční a rozvojové banky,a.s.	508,0	-	508,0
- účast u Škodaexportu, a.s.	533,9	+ 1,3	535,2
- účast u České energetické přenosové soustavy,a.s.	3 581,9	-	3 581,9
- účast u ostatních tuzemských společností	0,7	-	0,7
Účast u tuzemských majetkových účastí ve správě MF	5 996,5	- 148,7	5 847,8

Snížení celkového stavu majetkových účastí státu bylo ovlivněno zejména vrácením finančních prostředků z České exportní banky (poskytnutých v roce 2006 z rozpočtové kapitoly VPS), a to z titulu neúčinně upsaných akcií.

Příjmy z dividend inkasované resortem MF z titulu správcovství majetkových účastí představovaly celkem 475,8 mil. Kč (119,6 mil. Kč od ČMZRB a 356,2 mil. Kč od a.s.ČEPS – určených na úhradu nákupu těchto akcií od a.s. ČEZ). Tyto příjmy byly součástí příjmů kapitoly OSFA.

4. Státní půjčky, návratné finanční výpomoci a jiné tuzemské pohledávky státu

Státní půjčky a návratné finanční výpomoci jsou až na výjimky poskytovány bezúročně na vymezené účely podnikatelským a jiným subjektům z prostředků státního rozpočtu vč. krytí z depozitních účtů státních finančních aktiv, případně i z jiných zdrojů. Instrument návratných finančních výpomocí v některých případech nahrazuje nebo doplňuje nenávratné rozpočtové dotace.

Stav pohledávek státu z poskytnutých **státních půjček a návratných finančních výpomocí evidovaných v rámci státních finančních aktiv** se v roce 2007 snížil o 176,6 mil. Kč. K tomuto poklesu stavu došlo u návratných finančních výpomocí poskytnutých z rozpočtové kapitoly VPS, kde je především odrazem celkového objemu

splátek uhrazených jednotlivými dlužníky. Rovněž vykazovaný stav pohledávek z poskytnutých státních půjček a návratných finančních výpomocí evidovaných v rozvahách správců jiných rozpočtových kapitol než VPS a OSFA se zejména vlivem převažujících splátek snížil, a to úhrnem o 774,5 mil. Kč.

Tabulka č. 10

v mil. Kč

Pohledávky ze státních půjček a návratných finančních výpomocí	Stav k 1.1.2007	Nově poskytnuté	Splátky od dlužníků	Jiná změna stavu (+,-)	Stav k 31.12.2007
- na plynárenské VIA	4 566,3				4 566,3
- ostatní z kapitoly VPS	9 645,6		136,2	-40,4	9 469,0
- ze státních finančních aktiv	0,0				0,0
Celkem v rámci státních finančních aktiv	14 211,9		136,2	-40,4	14 035,3
- z ostatních kapitol státního rozpočtu	4 293,0		558,1	-6,4	3 728,5
- do zemědělství	2 848,9	12,0	77,5	-144,5	2 638,9
Ú h r n e m	21 353,8	12,0	771,8	-184,9	20 402,7

Pokud jde o **návratné finanční výpomoci evidované ve státních finančních aktivech**, pak v průběhu roku 2007 nebyla z rozpočtové kapitoly VPS ani z prostředků státních finančních aktiv v rámci výdajů rozpočtové kapitoly OSFA uvolněna žádná nová návratná finanční výpomoc.

Splátky těchto státních půjček a návratných finančních výpomocí na příjmové účty rozpočtové kapitoly VPS byly v roce 2007 inkasovány v rozsahu 136,2 mil. Kč. Objemově nejvýznamnější splátku představovala částka 105,7 mil. Kč, kterou Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra v souladu se splátkovým kalendářem uhradila zbývající část svých závazků vyplývajících z návratných finančních výpomocí poskytnutých jí na základě usnesení vlády č. 226/1997 k pokrytí oprávněných pohledávek zdravotnických zařízení za zrušenou Železniční zdravotní pojišťovnou GRÁL. Na příjmech státního rozpočtu z tohoto titulu se i v roce 2007 podílely platby jednotlivých měst a obcí, které čerpaly návratné finanční výpomoci na program obnovy a modernizace bytového fondu, a to celkovou částkou 13,6 mil. Kč. Úhrnem téměř 17 mil. Kč splatili rovněž někteří další dlužníci. Konkrétně se jednalo především o úhradu návratné finanční výpomoci ve výši 8 mil. Kč, poskytnuté v roce 2002 Okresní nemocnici Strakonice na přístrojové vybavení interního pavilonu. Objemově nižší splátky poukázaly rovněž obce Kácov, Domašov, Svazek obcí Blata a Garanční fond obchodníků s cennými papíry.

K celkovému poklesu vykazovaného stavu pohledávek státu z poskytnutých státních půjček a návratných finančních výpomocí evidovaných v rámci státních finančních aktiv přispěly v roce 2007 vedle výše uvedených realizovaných splátek i další faktory, z nichž nejpodstatnější vliv mělo zohlednění výše finančních prostředků

vymožených místně příslušnými finančními úřady při porušení rozpočtové kázně dlužníků a v některých případech i dodatečná identifikace splátek poukázaných dlužníky na příjmové účty státního rozpočtu v minulých letech.

U evidovaných **státních půjček a návratných finančních výpomocí poskytnutých z ostatních rozpočtových kapitol** (kromě VPS a OSFA) zahrnují splátky od dlužníků vedle splátek poukazovaných přímo na účty příslušných rozpočtových kapitol, což se konkrétně týká splátek ve výši 49,5 mil. Kč na podporu rozvoje vědy a výzkumu a rozvoj průmyslových zón, rovněž úhrady realizované na příjmových účtech kapitoly VPS v rozsahu 508,6 mil. Kč. V roce 2007 byly na tyto účty inkasovány zejména splátky návratných finančních výpomocí poskytovaných městům, obcím a vybraným podnikatelským subjektům na výstavbu vodovodů, kanalizací a čističek odpadních vod v úhrnné částce 477 mil. Kč. Dalších celkem 31,6 mil. Kč připadlo na úhrady půjček poskytnutých v letech 1997 až 1999 na obnovu a modernizaci bytového fondu, které byly v roce 2007 odvedeny prostřednictvím Ministerstva pro místní rozvoj na vypořádací účet státního rozpočtu.

U tzv. starého bloku návratných finančních výpomocí poskytovaných do zemědělství na vybrané dotační tituly v letech 1991 až 1995 se na snížení příslušných pohledávek státu kromě splátek od jednotlivých dlužníků ve výši 77,5 mil. Kč, převážených prostřednictvím příslušných finančních úřadů do příjmů rozpočtové kapitoly VPS, významně podílelo také faktické odepsání části těchto pohledávek v rozsahu 144,5 mil. Kč z titulu bonifikací. Bonifikace byly i v roce 2007, obdobně jako tomu bylo v minulých letech, přiznávány Ministerstvem zemědělství v rámci státní podpory agropotravinářskému komplexu těm subjektům, které splnily stanovené podmínky. Současné navýšení předmětných pohledávek státu o 12 mil. Kč vyjadřuje smluvní úročení zavedené u těch subjektů, kterým byly povoleny požadované úpravy splátkových kalendářů.

Kapitalizace části směnečných pohledávek státu vůči a.s. Škodaexport, která byla ve smyslu vládního usnesení č. 667/2005 realizována zvýšením základního kapitálu společnosti o 381 mil. Kč, znamenala ve stejném rozsahu i pokles dosavadních směnečných pohledávek. Po provedené kapitalizaci byla splatnost zbývající části těchto pohledávek v rozsahu 228,3 mil. Kč nově dohodnuta do roku 2007. V letech 2005 a 2006 uhradila Škodaexport, a.s. první dvě předepsané splátky v úhrnné výši 152 mil. Kč, zbývající část pohledávky státu v hodnotě 76,3 mil. Kč pak splatila v prosinci 2007.

Mimo bilanci státních finančních aktiv a pasiv jsou evidovány též pohledávky státu za organizacemi, kterým byly v roce 1991 ze státních prostředků poskytnuty zálohy na budoucí odkoupení splatných pohledávek za odběrateli v Iráku v souvislosti s uvalením hospodářského embarga na Irák a Kuvajt. K odkoupení uvedených

pohledávek nikdy nedošlo a vypořádání poskytnuté zálohy je vázáno na úhradu závazků ze strany Iráku, případně na odškodnění poškozených organizací prostřednictvím Kompenzační komise OSN. Ukončení procesu vyrovnání irácké vlády s věřiteli iráckých odběratelů bylo uskutečněno formou rekondiliace pohledávek a uzavřením dohody o náhradním plnění, která vychází z obecných principů Pařížského klubu věřitelů. Na jejím základě došlo v roce 2006 k redukci veškerých iráckou vládou uznaných pohledávek včetně úroků o 80% a na zbývající hodnotu byly vystaveny cenné papíry splatné v letech 2020 až 2036. Dotčené organizace, které obdržely zmíněnou formu plnění, byly vyzvány k neprodlenému prodeji poměrné části takto získaných cenných papírů a poukázání inkasovaných finančních prostředků ve prospěch státního rozpočtu. Hodnota pohledávky státu z tohoto titulu, vedená v podrozvahové evidenci SFA, dosáhla k 31.12.2007 hodnoty cca 1 452 mil. Kč.

III. Přehled o stavu a vývoji státních záruk

1. Standardní státní záruky

Úhrn standardních státních záruk, t.j. celkový rozsah potenciálních závazků státu z poskytnutých vnitřních (korunových) a zahraničních (cizoměnových) bankovních úvěrů krytých standardními státními zárukami ČR včetně záruk solidárních, se v roce 2007 výrazně snížil, a to z 58 mld. Kč na 43,8 mld. Kč. Na tomto poklesu stavu o 14,2 mld. Kč se podílely uskutečněné úhrady splatných částek úvěrů, dále splácení formou realizace státních záruk z prostředků státního rozpočtu, kursové korekce a vyúčtované kreditní kursové rozdíly při současně nízké úrovni čerpání nových úvěrů se státní garancí.

Tabulka č. 11

v mil. Kč

Standardní státní záruky	Stav k 1.1.2007	zvýšení stavu			snížení stavu			Kursové rozdíly (+,-)	Stav k 31.12.2007
		Poskytnuté záruky	Čerpání nové tranše	Vyúčtování úroků a poplatků	Splátky od dlužníků	Realizace státních záruk	Jiná změna stavu (+,-)		
Zaručené vnitřní bankovní úvěry	7 728,8	-	-	275,8	1 387,5	2 154,3	+ 48,0	-	4 021,7
Zaručené zahraniční úvěry	49 766,8	798,6	-	2 024,6	1 184,3	2 433,8	-3 110,6	-6529,9	39 331,4
Závazky Slovenska kryté solidárními zárukami	545,0	-	-	-	123,3	-	-	-12,7	409,0
Úvěry se státní zárukou (standardní) celkem	58 040,6	798,6	-	2 300,4	2 695,1	4 588,1	-3 062,6	-6542,6	43 762,1

Při použití hlediska věcného členění, resp. účelovosti čerpání úvěrových prostředků, charakterizuje vývoj stavu standardních záruk poskytnutých podle zákona 576/1990 Sb. a 218/2000 Sb. následující tabulka.

Tabulka č. 12

v mil. Kč

Standardní státní záruky	Stav k 1.1.2007	zvýšení stavu			snížení stavu			Kursové korekce (+,-)	Stav k 31.12.2007
		Poskytnuté záruky	Čerpání nové tranše	Vyúčtování úroků a poplatků	Splátky od dlužníků	Realizace státních záruk	Jiná změna stavu (+,-)		
Ekologického charakteru	1 107,0	-	-	-	1 122,3	-	-	+15,3	0,0
Na rozvoj infrastruktury	46 841,3	798,6	-	1 903,9	1 449,5	4 588,1	-2 309,3	-5 190,5	35 517,3
Ostatní	9 547,3	-	-	396,5	-	-	-753,3	-1 354,7	7 835,8
Závazky Slovenska kryté solidárními zárukami	545,0	-	-	-	123,3	-	-	-12,7	409,0
Úvěry se státní zárukou (standardní) celkem	58 040,6	798,6	-	2 300,4	2 695,1	4 588,1	-3 062,6	-6 542,6	43 762,1

V roce 2007 byly čerpány finanční prostředky z úvěru poskytnutého akciové společnosti České dráhy Evropskou společností pro financování železničních vozů EUROFIMA na nákup železničních vozových jednotek. Na úvěr v objemu 30 mil. EUR, což po přepočtu představuje částku téměř 800 mil. Kč, byla vystavena standardní státní záruka na základě zákona č. 297/2007 Sb.

Na zvyšování závazků ze státem zaručených úvěrů, se vedle zmíněného čerpání nového úvěru pro České dráhy, a.s., podílelo i započítávání splatných úroků a ostatního příslušenství do celkové hodnoty vykazovaných úvěrů v rozsahu 2 300,4 mil. Kč.

Převládající snížení stavu závazků ze státem garantovaných úvěrů bylo v převážné míře ovlivněno objemově rozsáhlými úhradami splatných částí jistin a úroků, které v roce 2007 dosáhly celkové hodnoty 10 251,5 mil.Kč. Na uvedené výši úhrad se podílely platby zajišťované z vlastních zdrojů dlužníků (tyto platby představovaly cca 26,3%) i úhrady zajišťované z prostředků státu, ať již se jednalo o přímou úhradu ze státního rozpočtu (29%) nebo o faktickou realizaci státních záruk (44,7%).

Z celkového rozsahu splátek z vlastních zdrojů dlužníků ve výši 2 695,1 mil. Kč připadá 1 122,3 mil. Kč na ČEZ, a.s. (projekty Energy I a dostavba jaderné elektrárny Temelín), 62 mil. Kč na MUFIS, a.s. (program rozvoje municipální infrastruktury), 489,1 mil. Kč na České dráhy, a.s. (výroba a dodání jednotek s výkyvnými skříněmi – pendolina) a 1 387,5 mil. Kč na Správu železniční dopravní cesty, s.o. (revitalizace vozů a obnova vozového parku - pantografy). Za splatné závazky jištěné solidární

zárukou České republiky uhradila slovenská strana v roce 2007 částku odpovídající 123,3 mil. Kč z titulu splátek úvěru poskytnutého podnikem Chemicelulóza Žilina na financování výstavby papírenského zařízení.

Významná část splátek jistin a úroků ze státem zaručených úvěrů v úhrnné výši 2 968,3 mil. Kč byla v roce 2007 provedena z prostředků státního rozpočtu, aniž by se fakticky jednalo o realizaci státních záruk, neboť příslušní dlužníci nebyli z tohoto titulu zavázáni státem. Tyto úhrady se týkaly jmenovitě splátek jistin a příslušenství úvěrů poskytnutých v minulých letech na rozvojové projekty Evropskou investiční bankou, kde jako finanční manažer a současně jako formální dlužník vystupuje ČMZRB. Ze státního rozpočtu tak byly uhrazeny splátky úvěrů na výstavbu dálnic (1 361,6 mil. Kč), zlepšení stavu mezinárodních silnic (248,8 mil. Kč), program E- Roads II (286 mil. Kč), opravy silnic (318,6 mil. Kč), odstranění povodňových škod (675,6 mil. Kč) a podporu vodohospodářských investic (77,7 mil. Kč).

Vlastní realizace standardních státních záruk, tj. úhrada splatných částek ze státního rozpočtu při platební neschopnosti dlužníků, byla v roce 2007 provedena v celkovém rozsahu 4 588,1 mil. Kč a týkala se výhradně státní organizace Správa železniční dopravní cesty (SŽDC, s.o.), která se na základě zákona č. 77/2002 Sb. stala nástupcem bývalé s.o. České dráhy. SŽDC, s.o. prokázala nesolventnost k úhradám splátek jistin a úroků téměř u všech svých úvěrových závazků, a proto byly z prostředků státního rozpočtu formou realizace státních záruk uhrazeny splátky úvěrů poskytnutých na výstavbu železničních koridorů č. I a č. II, na revitalizaci železničních vozů a na obnovu vozového parku.

Výrazný pokles stavu potenciálních závazků státu z poskytnutých záruk vlivem kurzových rozdílů, vyčíslený na téměř 6 542,6 mil. Kč, je jednak odrazem dlouhodobého trendu posilování české koruny, zejména vůči USD a EUR a jednak kurzové korekce použité pro splátkové kalendáře transformované z EUR na Kč u některých tranší infrastrukturních úvěrů čerpaných od EIB. Celkový pokles ovlivnila rovněž restrukturalizace splátek 2. tranše úvěrového závazku MUFIS, a.s., v jejímž důsledku došlo ke snížení stavu o 142,3 mil. Kč.

Stav pohledávek státu z realizovaných státních záruk se v roce 2007 snížil z téměř 14 736 mil. Kč o 1 125,8 mil. Kč a k 31.12.2007 dosáhl hodnoty cca 13,6 mld. Kč.

Tabulka č. 13

v mil. Kč

+ zvýšení stavu pohledávek - snížení stavu pohledávek	Stav pohledávek k 1.1.2007	Změny za rok 2007		Stav pohledávek k 31.12.2007
		realizace záruk	jiné změny	
Správa železniční dopravní cesty, s.o.	6 939,8	4 588,0	-2 447,0	9 080,8
Chepos Engineering, s.r.o.	890,1		-119,3	770,8
Alumina Plant Project of Iran	1 332,7		-178,6	1 154,1
VLT, a.s. (Zetor Brno, s.p.)	1 575,5			1 575,5
Všeobecná fakultní nemocnice, Praha	805,0		-805,0	0,0
Fakultní nemocnice Motol	412,5		-412,5	0,0
Mítas, a.s., Praha	225,9		-22,6	203,3
Pohledávky z realizovaných standardních záruk	12 181,5	4 588,0	-3 985,0	12 784,5
Správa železniční dopravní cesty, s.o. (77/2002 Sb.)	2 554,4	391,6	-2 120,3	825,7
Pohledávky z realizovaných záruk celkem	14 735,9	4979,6	-6 105,3	13 610,2

Výsledný pokles stavu pohledávek vůči SŽDC, s.o. je výrazem naplnění usnesení vlády č. 1132/2007, kterým byl vysloven souhlas s prominutím závazků SŽDC, s.o. ve výši 2 447 mil. Kč, resp. 4 567,3 mil. Kč včetně ručení ze zákona č. 77/2002 Sb.

S ohledem na dlouhodobé finanční možnosti Fakultní nemocnice v Motole a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze byly na základě výsledků jednání Ministerstva financí a Ministerstva zdravotnictví s představiteli obou zdravotnických zařízení uzavřeny smlouvy o prominutí dluhů z titulu realizace státních záruk za splacení bankovních úvěrů poskytnutých v roce 1997. Zmíněnými smluvními dokumenty byl ke 31.12.2007 prominut Fakultní nemocnici v Motole dluh v plné výši 412,5 mil. Kč a Všeobecné fakultní nemocnici v Praze dluh v plné výši 805 mil. Kč.

V roce 2007 bylo zahájeno postupné splacení pohledávky státu v souladu s Dohodou o narovnání, uzavřenou se společností MITAS, a.s. Celková výše splátek dosáhla hodnoty 22,6 mil. Kč. Vývoj stavu pohledávek státu z realizovaných státních záruk byl částečně ovlivněn také kursovými dopady v případě pohledávek za společností Chepos Engineering, s.r.o. a za iránskou státní firmu APPI, které jsou od roku 2002 vedeny v USD. Vzhledem k poklesu směnného kursu USD vůči české koruně se kursové rozdíly projeví snížením stavu pohledávek státu z tohoto titulu o téměř 298 mil. Kč.

2. Nestandardní státní záruky

Stav nestandardních státních záruk, tj. zvláštních záruk, které nesplňují všechny podmínky stanovené rozpočtovými pravidly, se v roce 2007 snížil o 0,4 mld. Kč.

Tabulka č. 14

v mil. Kč

Nestandardní státní záruky	Stav k 1.1.2007	Zvýšení stavu záruk	Snížení stavu záruk	Stav k 31.12.2007
- ve prospěch ČNB za odškodnění strategického investora IPB	157 007,1		1,3	157 005,8
- za integrovaný záchranný systém MATRA	400,0	4,3	404,3	0,0
- na krytí škod a rizik licencovaným leteckým dopravcům	0,0			0,0
C e l k e m	157 407,1	4,3	405,6	157 005,8

Od roku 2004 je do stavu nestandardních státních záruk zahrnut celkový rámec garance vystavené v roce 2000 ve prospěch ČNB jako jedno z opatření v rámci postupu řešení finanční situace Investiční a poštovní banky k pokrytí některých ztrát vyplývajících ze Smlouvy a slibu odškodnění pro ČSOB jako strategického investora IPB. Z předpokládaného rámce 160 mld Kč jsou ze státního rozpočtu průběžně realizovány úhrady záloh vyplacených ČSOB, a.s. Českou národní bankou. V roce 2007 tak bylo ve prospěch ČNB uhrazeno cca 1,3 mil. Kč.

Ke snížení stavu nestandardních státních záruk přispěly především úhrady splatných částek jistiny a příslušenství úvěrů na financování integrovaného záchranného systému MATRA ve výši 404,3 mil. Kč, které byly rovněž realizovány z prostředků státního rozpočtu. V tomto případě, obdobně jako je tomu u rozpočtových úhrad za standardní, státem garantované závazky z infrastrukturálních úvěrů přijatých v minulosti od EIB, nešlo o klasickou realizaci státních záruk, neboť po provedené rozpočtové úhradě nebyl příslušný formální dlužník, tj. v tomto případě ČKA, z tohoto titulu zavázán státu.

Zákonem č. 225/2006 Sb. byl zrušen zákon č.409/2001 Sb. o poskytnutí státní záruky pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou v důsledku válečných nebo teroristických akcí provozem letadla v souvislosti s provozováním letecké dopravy. K převzetí závazků pojišťoven poskytovaných na krytí odpovědnosti za škody z titulu válečných rizik a teroristických akcí přistoupila Česká republika v roce 2001 v návaznosti na letecké teroristické útoky provedené v USA dne 11.9.2001 a následný vývoj bezpečnostní situace ve světě. Vzhledem ke specifickému charakteru této nestandardní záruky a současně faktické nemožnosti objektivního vyčíslení její výše byla tato položka evidována jako nulová.

3. Ručení ze zákona

Kromě standardních a nestandardních státních záruk, jejichž předmětem jsou smluvně určené konkrétní úvěrové či jiné závazky, existuje i ručení vyplývající ze zvláštních zákonů.

K 1. lednu 2003 došlo v souladu se zákonem č. 77/2002 Sb. k transformaci státní organizace České dráhy a převodu podstatné části jejích závazků na státní organizaci Správa železniční dopravní cesty (SŽDC). Podle § 19 a § 20 zmíněného zákona se stal stát ručitelem za závazky SŽDC, což ve svém důsledku znamenalo vedle standardních úvěrů zajištěných státní zárukou i ručení státu za původně komerční úvěry čerpané v minulosti s.o. České dráhy. Ke dni 31.12.2007 činil stav státem garantovaných úvěrů SŽDC dle zákona č. 77/2002 Sb. celkem 7 063,1 mil. Kč. Z prostředků státního rozpočtu byla z titulu zákonného ručení uhrazena v roce 2007 celková částka 391,7 mil. Kč. V důsledku prominutí dluhů ve výši 2 120,4 mil. Kč podle vládního usnesení č. 1132/2007 se stav pohledávek státu vůči SŽDC jen z titulu realizovaných záruk v rámci zákonného ručení snížil na 825,6 mil. Kč. Celková zadluženost SŽDC, představovaná závazky společnosti z titulu realizace standardního a zákonného ručení státu dosáhla ke konci roku 2007 úrovně 9 906 mil. Kč.

Ze zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, stát ručí za závazky Exportní, garanční a pojišťovací společnosti, a.s. (EGAP) z pojištění vývozních úvěrových rizik a za závazky České exportní banky, a.s. (ČEB) za splácení úvěrových zdrojů získaných touto bankou, jakož i za závazky z ostatních operací na peněžních a kapitálových trzích směřujících k získání prostředků pro zvýhodněné financování exportu, pokud k nim byl dán souhlas Ministerstva financí a ČNB. Rozsah těchto závazků vyplývajících z uvedených zákonů a stanovených státním rozpočtem na rok 2007 byl dodržen.

Podle zákona č. 239/2001 Sb., o České konsolidační agentuře (ČKA), ručí stát za závazky této konsolidační instituce. Jedná se zejména o úvěrové závazky v souvislosti s operacemi k získání finančních prostředků na finančním trhu, přičemž rizikem z těchto závazků je především ztráta ČKA z přebírání nebonitních aktiv, na jejíž úhradě se od roku 2001 podílel státní rozpočet. V roce 2007, v návaznosti na zákon č. 482/2004 Sb. o úpravě rozpočtových pravidel, bylo financování části ztráty ČKA kryto výnosy z emise státních dluhopisů v úhrnné hodnotě 13,3 mld. Kč, vydaných podle zákona o státním dluhopisovém programu č. 5/2005 Sb.

T a b u l k o v é p ř í l o h y